

Z Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

Od października br. powrócą debaty tematyczne, dotyczące istotnych kwestii funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce – zdecydowała Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego 28 września br. Prawo wodne będzie pierwszym dyskutowanym zagadnieniem.

Od września przez kolejnych 8 miesięcy **Marek Olszewski**, przewodniczący ZGW RP będzie współprzewodniczyć KWRiST ze strony samorządowej. Przypomniał on zarzucony w ostatnim czasie zwyczaj organizowania debat tematycznych podczas posiedzeń Komisji Wspólnej. Samorządowcy zaproponowali stronie rządowej omówienie w ciągu najbliższych miesięcy następujących kwestii: poza prawem wodnym sprawę przygotowywanego rozporządzenia dotyczącego **selektywnej zbiórki odpadów, Strategię Odpowiedzialnego Rozwoju, wydatkowanie środków europejskich w obecnej perspektywie, zmiany w systemie oświaty.**

Wzrost opłat za wodę

Zmiany wprowadzane ustawą Prawo wodne niepokoją samorządowców, jako że spowodują podniesienie opłat za wodę i ścieków, zarówno dla mieszkańców, jak i dla podmiotów gospodarczych działających na terenie gmin.

Docierają do nas niepokojące sygnały również od przedsiębiorców. Niektórzy mówią, że przestaną być konkurencyjni na rynku międzynarodowym, inni, że będą ograniczać produkcję, w związku z opłatami za wodę, co dla nas ma bezpośrednie znaczenie w kwestii miejsc pracy itd. W związku z tym chcielibyśmy poznać, jakie są szacowane przez ministerstwo środowiska skutki nowych opłat. – mówił **Andrzej Porawski**, sekretarz strony samorządowej. Prezydent Lublina, **Krzysztof Żuk** dodał, że samorządowcy są w stanie szczegółowo wyliczyć, jakimi kosztami gminy będą musiały obciążyć swoich mieszkańców. Przypomniał, że do cen wody i ścieków już dzisiaj doliczają amortyzację olbrzymich nakładów poniesionych na modernizację sieci wodociągowej. *Ani rządowi, ani samorządowi nie są potrzebne emocje naszych mieszkańców, a zaznaczam, że się sprawiedliwie podzielimy odpowiedzialnością za podwyżki. Lepiej dłużej diskutujemy i przemyślimy tę sprawę.* – apelował **Żuk**.

Zgodę na debatę w sprawie nowego Prawa wodnego wyraził wiceminister środowiska, **Mariusz Gajda**, który uspokajał, że doniesienia medialne są mocno przesadzone. Media straszą i manipulują statystykami, bo jeżeli dzisiaj opłata za wodę wynosi 0 zł, to każda podwyżka to jest procent nieskończoności. Jeżeli opłata wynosi 7 groszy, a wzrośnie dla przemysłu od 30 do 60 groszy, to się mówi, że wzrost wyniesie nawet 1000%. Analizując sytuację wszystkich firm,

wyliczyliśmy, że podwyżki wyniosą 0,5-1% kosztów produkcji. I tak cena będzie niższa niż w sąsiednich krajach. – uspokajał minister **Gajda**.

Do problemów związanych z opłatami za wodę **Adam Struzik**, marszałek mazowiecki dorzucił kwestię pozwoleń wodno-prawnych, dalszych losów inwestycji melioracyjnych oraz centralizację zarządzania wodami w kontekście inwestycji przeciwpowodziowych.

Skarga na ministra

Ogólnopolskie organizacje skupione w KWRiST przekazały na ręce ministra **Sebastiana Chwałka**, współprzewodniczącego obradom z ramienia rządu, pismo-protest do premier **Beaty Szydło** w sprawie forsowanego przez resort środowiska rozporządzenia w sprawie selektywnej zbiórki odpadów.

*Mimo trwającego Roku Miłosierdzia strona samorządowa postanowiła poskarżyć się pani premier w istotnej sprawie nie tylko dla samorządu, ale i dla mieszkańców – powiedział **Leszek Świętalski**, sekretarz generalny ZGW RP. Działania resortu środowiska określił mianem irracjonalnych. Dodał, że według najnowszych informacji lawinowo rośnie liczba egzekucji wobec obywateli, którzy nie płacą za odbiór odpadów. Podwyższenie opłat może spowodować zwiększenie ich liczby. Rozwiązania proponowane w rozporządzeniu nie przyniosą efektu w postaci wzrostu poziomu recyklingu, dadzą tylko zysk producentom pojemników na odpady.*

W piśmie samorządowcy podkreślają, że rozporządzenie zmierza do ograniczenia samodzielności gmin w realizacji obowiązkowego zadania własnego, jakim jest utrzymanie porządku i czystości w gminie. Podkreślają, że wydanie tego rozporządzenia jest fakultatywne, a więc możliwe jest jeszcze odstępianie od jego wydania.

„W przypadku mieszkańców bardzo wielu gmin – w tym kierowanej niegdyś przez Panią Premier gminie Brzeszcze – zmiany te będą miały charakter rewolucyjny. Tym samym **zaprzepaszczone zostaną dotychczasowe działania podejmowane w tym zakresie przez gminy**. Jednocześnie **zmiany planowane przez Ministerstwo Środowiska bezpośrednio przełożą się na wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczanych przez właścicieli nieruchomości**. W niektórych gminach **będą one dodatkowo skutkowały koniecznością obciążenia mieszkańców kosztami zakupu nowych pojemników przeznaczonych na zbieranie odpadów komunalnych**.” – czytamy w piśmie do premier **Szydło**.

Już po posiedzeniu Komisji Wspólnej udało się ustalić termin roboczego spotkania w sprawie rozporządzenia – ma się ono odbyć 4 października br.

Wydać pieniądze unijne

Komisja zdecydowała, że na listopadowym posiedzeniu odbędzie się debata dotycząca opóźnień w realizacji projektów unijnych. Dużym problemem, o którym coraz głośniejszą mówią samorządowcy, jest bardzo niewielki poziom zaawansowania wydatkowania środków europejskich.

Wiadomo, że już jest ogromne opóźnienie, kończą się trzy lata tej perspektywy finansowej. A są województwa, w których nie ma jeszcze zatwierdzonych żadnych płatności w ramach regionalnych programów operacyjnych. Proponuję, by w podobnej formule zająć się tą sprawą – przygotować informację i chwilę podyskutować, dlatego że na tej sali są wszyscy główni aktorzy tego przedsięwzięcia: i województwa, i reszta strony samorządowej i rząd. Interes jest wspólny, a problem jest duży. – wyjaśniał **Zygmunt Frankiewicz**, prezes Związku Miast Polskich. Zaproponował, by w debacie dotyczącej środków unijnych wzięli udział również przedstawiciele sejmowej Komisji ds. Finansów Publicznych, a zwłaszcza Podkomisji, która zajmuje się monitorowaniem wydatkowania funduszy unijnych.

Centralizacja VAT

Ponieważ w wyniku wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, jak Trybunału Sprawiedliwości UE z 2014 r. uznano, że jednostki i zakłady budżetowe nie są podatnikami VAT, należy zmienić 20-letnią praktykę samorządową w tej sprawie. Sprawa ta jest bardzo skomplikowana i różne JST przyjmują w kwestii centralizacji rozliczeń podatku VAT różne rozwiązania. Dlatego też, by wyjaśnić ich wątpliwości w najbliższym czasie odbędzie się w ministerstwie finansów specjalne, otwarte spotkanie lub nawet kilka spotkań zespołu finansowego, w którym wezmą udział skarbnicy oraz dyrektorzy wydziałów finansowych JST.

Transport zbiorowy

W resorcie infrastruktury i budownictwa powstaje projekt ustawy o publicznym transporcie zbiorowym – ze zrozumiałych względów budzi on zainteresowanie samorządowców. Zgłosili oni propozycję zorganizowania specjalnego posiedzenia Zespołu ds. Infrastruktury, jeszcze na etapie powstawania koncepcji zmian, by mogli mieć wpływ na ostateczny kształt ustawy. Wiceminister **Piotr Żuchowski** zadeklarował, że w październiku zorganizuje spotkanie w tej sprawie, na które zaprosi wszystkich interesariuszy.

Kolejne posiedzenie Komisji Wspólnej odbędzie się 26 października br.

Hanna Hendrysiak